

Извештај 20-11-2023 СКОПЈЕ - SHKUP

за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Виница за 2023

Министерството за животна средина и просторно планирање врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на министерката за животна средина и просторно планирање со бр. 18-2113/1 од 17.03.2023 година, подготви Прашалник кој беше доставен до општините дадени во Планот со цел да се изврши надзор на законитоста на работата на општините во областа на животната средина.

На ден 24.04.2023 година, Општина Виница до Министерството за животна средина и просторно планирање (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-2113/2 од 17.03.2023 година), достави допис бр.18-2394/2 со прилог пополнет Прашалник за надзор над законитоста на работата на општините. На ден 26.09.2023 година од страна на комисијата беше извршен и надзор во општината на кој од општината беше присутно лицето Александар Иванов овластен инспектор за животна средина

Пополнетиот Прашалник во однос на спроведување на законодавството од областа на животната средина беше разгледан од страна на Комисијата и истиот беше разговаран на надзорот и при тоа се дојде до следните констатации заради увидени недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и комисијата дава неколку препораки:

-Потребно е општината да отпочне со опфаќање на сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина, Закон за спроведување на просторниот план на Република Македонија и останатите закони од областа на животната средина, во спроведување на постапките каде е константирано дека не се спроведуваат.

- Во однос на спроведување на постапката за одобрување на елaborати за заштита на животната средина од страна на комисијата а врз основа на прашалникот и надзорот е утврдено дека:

Општина Виница ја спроведува постапката за одобрување на елaborати за заштита на животната средина, и за истите се води регистар на издадени елaborати.

Немаат писмено назначено лице за одобрување на елaborати засега сеуште ги одобрува лицето кое е прераспоредено како овластен инспектор за животна средина, што е утврдена неправилност.

Мерка:

Потребно е да се назначи лице кое ќе работи на областа на животна средина и за одобрување на елaborати и истото да добие писмено овластување согласно Закон. Бидејќи во моментов согласно увиденото лицето што врши инспекција на елaborатите и сам ги одобрува, а тоа значи дека има конфликт на интереси.

- Во однос на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата а врз основа на прашалникот и надзорот е утврдено дека :

-Општина Виница не ја спроведува постапка за издавање на Б- интегрирани еколошки дозволи како и нивно обновување.

-Имаат 3 дозволи кои се издадени, сите три дозволи се со истечена важност.

-Општината нема назначено лице за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи.

Мерки:

1.Потребно е општината да овласти лице кое ќе одговара на барањата за Б-ИЕД.

2.Дозволите кои се издадени, но им е изминат рокот потребно е да се обноват а за дозволата на инсталацијата која не работи потребно е да се направи решение за одземање на дозволата.

3.Потребно е редовно да се доставуваат издадените дозволи до МЖСПП како би можеле истите да бидат ставени во Регистарот на издадени дозволи кој го води и одржува Одделението за интегрирано спречување и контрола на загадување. (во изминатиот период до МЖСПП не е доставена ниту една дозвола)

4.Потребно е редовно да се пресметуваат надоместоци за Б-ИЕД.

- Во областа на отпадот комисијата укажува на следниве недостати кои е потребно да се отстранат:

- Се препорачува, општината да ги следи и да земе активно учество во воспоставување на регионален систем за управување со отпад.

- Се препорачува, Градоначалникот да води грижа за исполнување на обврската, селектирање на отпад, од страна на давателите на услугата во соработка со постапувачите на посебни текови со отпад, како и да им овозможи на граѓаните селекција на отпадот кој се создава во секое домаќинство, како и обслужување на домаќинства во изолирани населби.

- Се препорачува, Општината да отпочне со исполнување на обврската за објавување на податоци кои се однесуваат на состојбата со управување со посебните текови со отпад, вклучувајќи го колективниот начин на управување.

- Се препорачува, Општината да склучи Договори со колективни постапувачи со посебни текови на отпад, врз основа на кои ќе се воспостави систем на одделно собирање на посебни текови со отпад.

➤ Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостати кои е потребно да се отстранат:

-Општината согласно член 26 и 28 од ЗВ за водните тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот за населените места во општина Виница за кои не се прибавени дозволи за користење на вода потребно е да се прибават, исто така и за испуштања или фрлање материји и супстанции во реципиенти за населените места во општина Виница за кои не е прибавена дозвола за испуштање огласно член 79 од ЗВ потребно е истата да се прибави. За издадените дозволи за користење за вода или дозвола за испуштање, шест месеци пред истекот на рокот на важност на дозволите потребно е да се достави барање за нивно продолжување до Министерството за животна средина и просторно планирање.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

-Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбантите отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Согласно член 116 треба да обезбеди ефлументите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и пречистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбантите подрачја согласно оваа програма.

- Согласно член 126 од ЗВ, Планот за заштита и одбрана од поплави потребно е во континуитет да се изработува, донесува, доставува до Министерство за животна средина и просторно и да се спроведуваат мерките од истиот. Планот за заштита и одбрана од поплави особено да содржи: топографски, хидролошки, хидротехнички, демографски, стопански и други подлоги и податоци, граници на загрозеното подрачје, работи и мерки што се

преземаат и извршваат пред опасноста и за време на одбраната од поплави и органи надлежни за заштита и одбрана од поплави.

- Општината согласно член 143 од ЗВ да изработува, доставува и објавува извештаи за активностите кои се реализирани во претходната година како и за предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на Септември општината да продолжи да врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

Во однос на границите на ерозивните подрачја ви укажуваме дека Советот на општината на територијата под нејзина надлежност ги определува границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозено од ерозија и ги утврдува мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и потребно е да се преземаат мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ. Општината исто така да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје согласно член 141 од ЗВ.

- Согласно член 131 од ЗВ во населените места кои се на територија на Општина Виница потребно е да се определи ширина на крајбрежен појас на водотеците за кои не е определен истиот и тоа: ширината на крајбрежниот појас на водотеците ја определува советот на општините и советот на градот Скопје, на предлог на градоначалникот на општините и на градот Скопје, по претходна согласност на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина. Како и согласно член 132 да го уреди пристапот до крајбрежниот појас на водотеците, езерата и акумулациите за спорт, рекреација и слични активности.

- Општината за водните тела кои не се опфатени со мерните места од државната мрежа согласно член 145 став 3 од ЗВ можат да воспоставуваат локални мрежи на мерни места за мониторинг на водните тела и за да се врши мониторингот да донесат Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ, како и да доставуваат податоци од извршениот мониторинг согласно член 156 ЗВ.

➤ Во областа на просторното планирање комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:

1. Општината не ги исполнила обврските (согласно член 5 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, "Службен весник на РМ" бр.3 9/04), каде што: Заради континуирано следење на состојбите во просторот и спроведување на Просторниот план на Република Македонија, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, јавните служби, организациите, претпријатијата, установите, институциите и

другите правни лица (извештајни единици) се должни да изготват Годишен Извештај за состојбите и промените во просторот, од својата област и истите да ги доставуват до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање, односно до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Содржината на извештаите, постапката и начинот на изготвување, како и роковите за нивно доставување, се уредени со "Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на извештаите за состојбите и промените во просторот и роковите за нивно доставување" (Службен весник на Република Македонија бр. 42/05,111/06 и 17/2010).

2. Општината исто така го нема информирано министерството кои урбанистички планови и урбанистички проекти се донесени во тековната година со дефиниран плански опфат (дали се разликува од издаденото Решение за Услови за планирање на просторот). Односно по донесување на планот донесувачот е должен да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање за донесувањето на урбанистичкиот план со дефиниран опфат и за земјоделското земјиште кое со планот добило статус на градежно земјиште.

- Во областа на бучавата комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:

-Општината да започне со примена на законските надлежности во целост бидејќи е констатирано дека во оваа област нема никакви активности.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги дава и следните препораки:

-Комисијата дава препорака во општината пред се да се изврши измена на систематизацијата на работни места. Согласно Систематизација имаат формирано Сектор за урбанизам, заштита на животната средина, комунални дејности и локален економски развој, исто така имаат формирано и одделение за заштита на животната средина, комунални дејности и локален економски развој, во кој се систематизирано работни места-Соработник за животна средина и комунални дејности помлад соработник за заштита на животна средина. Согласно заклучокот на Влада секоја општина беше задолжена да систематизира работни места или организациони единици(во зависност од големината на општината) кои би ги опфаќале сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.

-Да се обезбедат вработени кои ќе работат во областа заштита на животната средина најмалку еден, при што постапките да се спроведуваат целосно и правилно.

-Комисијата дава препорака во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на управување со отпад и управување за квалитет на амбиентниот воздух, со цел зајакнување на капацитетите за реализација на проекти, инвестициони зафати за подобрување на општата состојба со управување на отпадот како и за квалитет на амбиентниот воздух.

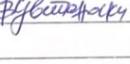
За превземените активности општината да го извести министерството (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата од областа на животната средина), Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од 6 месеци со писмен допис.

Скопје, 2023 година

Претседател на Комисија
за вршење надзор на законитоста на работата
на органите на општината, на градот Скопје и
на општините во градот Скопје
Танја Кироска Донски

Членови на Комисијата:

Лумни Јашари,
Ирена Николоска,
Влатко Цветановски,
Даниела Ристова,
Даниела Наумоска,
Соња Фунарџиска,